

01

1. Inleiding

Rotterdam is de toonaangevende sportstad van Nederland waar:

- iedereen 'een leven lang' de sport kan beoefenen die het beste bij hem of haar past;
- een breed en aantrekkelijk scala van grote en kleine sportvoorzieningen, evenementen en activiteiten te vinden is;
- sport bijdraagt aan de kwaliteit van leven en aan de sociaal-economische ontwikkeling van een vitale en attractieve stad;
- bewoners, gemeente, maatschappelijk middenveld, bedrijfsleven en andere overheden de sport gezamenlijk vorm en inhoud geven.

Om deze ambitie te realiseren stelden Sport en Recreatie, Rotterdam Topsport en Rotterdam Sport-support in 2001 het gemeentelijk beleidsprogramma 'Rotterdam Sportstad' op. Dit programma is een voorstel voor de komende tien jaar, vastgesteld door het College van burgemeester en wethouders. Inmiddels is de 1e helft van het meerjarenprogramma Rotterdam Sportstad 2001 - 2010 afgesloten met het themajaar 'Rotterdam Sportjaar 2005', dat een enorme impuls gaf aan het beleidsprogramma.

Het jaar is een groot succes geworden en heeft ruimschoots voldaan aan de verwachtingen van alle betrokken partijen als , bestuurders, sportorganisaties en bewoners.

Door een extra investering te plegen op alle niveaus van het tienpuntenplan: van het brengen van sport in de buurt tot het aantrekken van grootschalige evenementen heeft Rotterdam laten zien dat het integrale beleid van de afgelopen jaren haar vruchten afwerpt. Uiteraard had het Sportjaar 2005 niet zo'n groot succes geworden, als deze niet gepaard zou zijn gegaan met een extra financiële impuls.

Na dit Sportjaar dienen de successen voor de ontwikkeling van Rotterdam als Sportstad gewaarborgd te blijven. Tevens is de nota Rotterdam Sportstad met het tienpuntenplan nu 'halverwege' in de tijd bezien en er start een nieuwe collegeperiode. De doelen van het programma Rotterdam Sportstad dienen ook afgestemd te worden op de huidige trends en ontwikkelingen (zie bijlage 1). Alle reden dus om het in 2002 opgestelde tienpuntenplan opnieuw in ogenschouw te nemen en te bezien welke inzet voor de komende vier jaren noodzakelijk is.

Bijgaand wordt u het voorstel voor de komende vier jaar gepresenteerd: 'Rotterdam Sportstad 2006 - 2010, de 2e Helft'. Dit voorstel is vertaald naar de tien punten die de pijlers blijven vormen van het Rotterdamse sportbeleid voor de komende jaren.

Tienpuntenplan 'Rotterdam Sportstad 2006-2010'

1. Sport op school

Stelling: Lichamelijke oefening is net zo belangrijk als rekenen en schrijven.

Ambitie: In de toekomst bewegen alle leerlingen in de leeftijd van 6 tot en met 14 jaar elke dag een uur.

2. Sportverenigingen

Stelling: Vitale sportverenigingen vormen de ruggengraat van de sport.

Ambitie: Een groeiend aantal leden bij gezonde sportverenigingen, professioneel kader, moderne sportvoorzieningen in de buurt, een structureel vrijwilligersaanbod en voldoende ondersteunend vermogen.

3. Sport in de wijken

Stelling: Rotterdammers moeten dicht bij huis kunnen sporten en bewegen.

Ambitie: Alle Rotterdamse wijken beschikken over voldoende ruimte en over de nodige voorzieningen om te kunnen sporten en bewegen.

4. Sportevenementen

Stelling: (Top)sportevenementen maken deel uit van de sportontwikkeling in de stad en zijn essentieel voor het Rotterdamse Citymarketingbeleid.

Ambitie: Rotterdam is sportevenementenstad nummer 1.

5. Topsport

Stelling: Topsport is onlosmakelijk verbonden met de breedtesport.

Ambitie: Rotterdam draagt bij aan de ambitie van Nederland om bij de tien beste sportlanden ter wereld te behoren.

6. Citymarketing en communicatie

Stelling: Rotterdam is de toonaangevende sportstad van Nederland.

Ambitie: Rotterdam profileert zich nationaal en internationaal als sportstad; bezoekers en inwoners weten optimaal gebruik te maken van het Rotterdamse sportaanbod.

7. Sportinfrastructuur

Stelling: Kwalitatief hoogwaardige sportvoorzieningen bepalen de toekomst van Rotterdam Sportstad.

Ambitie: Alle nieuwe (top)sportaccommodaties voldoen aan de hoogste internationale eisen.

8. Sportopleidingen

Stelling: Onderwijs en (top)sport gaan in Rotterdam Sportstad hand in hand!

Ambitie: Rotterdam biedt opleidingen die talenten en (top)sporters optimaal in staat stellen om zowel hun sportieve- als hun maatschappelijke carrière te kunnen ontwikkelen.

9. Recreatiesport

Stelling: In de openbare ruimte moet voldoende gelegenheid zijn om veilig en recreatief te sporten en te bewegen.

Ambitie: Rotterdam biedt ruimte voor laagdrempelige nieuwe en dynamische sporten als skaten, skeeleren, hardlopen en toerfietsen.

10. Commerciële Sportvoorzieningen

Stelling: Commerciële sportvoorzieningen dragen bij aan een evenwichtige sportinfrastructuur in de stad.

Ambitie: Rotterdam begeleidt en stimuleert private partijen bij de investering in en ontwikkeling van commerciële sportvoorzieningen.

2. Rotterdam Sportstad: de tien punten in perspectief

In dit hoofdstuk wordt het Tienpuntenplan van Rotterdam Sportstad in het perspectief van de behaalde resultaten en de ambities voor de komende periode geplaatst.

2.1. Sport op school

Het Rotterdamse Sportbeleid maakt zich hard voor een grote inzet op dit onderdeel. Immers: Sport en bewegen leveren een grote bijdrage aan de lichamelijke en geestelijke gezondheid, niet alleen voor kinderen nu, maar ook als basis voor 'later'. Sport en bewegen dragen bij aan de sociaal-maatschappelijke ontwikkeling en de ontwikkeling van motorische vaardigheden. Uit onderzoek is gebleken dat slechte leerresultaten en sociaal onaangepast gedrag dikwijls samenhangen met het ontbreken van mogelijkheden op motorisch gebied. Sport is ook leuk. Je legt contacten, verbetert je eigen prestaties of samen die van het team en je leert omgaan met normen en waarden. Zo is sport in veelkleurig Rotterdam ook als integratiefactor van belang. Via de scholen worden Rotterdamse jongeren bereikt en hier wordt dan ook de basis gelegd voor een leven lang plezier in sporten en bewegen.

Door de alarmerende berichten dat in Rotterdam maar liefst één op de vier kinderen in de basisschoolleeftijd te zwaar is, is de afgelopen periode in Rotterdam het actieprogramma "Voeding en Beweging" ontwikkeld. Dit programma is er op gericht om kinderen in de basisschool meer te laten bewegen en bewust te maken van het belang van een gezonde voeding en is integraal vastgesteld door het college in 2004. Medio 2005 is er een motie aangenomen om ook te zorgen voor een programma voeding en beweging op middelbare scholen en het VMBO-onderwijs.

Een belangrijk onderdeel van het actieprogramma is het project "Elke Dag Bewegen". De kern van de aanpak bestaat uit het stimuleren van beweging, door het geven van elke dag min. een uur bewegingsonderwijs door vakleerkrachten en het stimuleren van gezonde voeding door specifieke lespakketten. Het project richt zich op de Rotterdamse basisscholen in wijken waar overgewicht relatief veel voorkomt.

Ook maken kinderen in de basisschoolleeftijd (in en na schooltijd) kennis met een zo breed mogelijk palet aan sporten met als doel ze door te laten stromen naar een vereniging. Dit model staat in Rotterdam bekend onder de noemer: KVD: Kennismaken, Verdiepen, Doorstromen. In de afgelopen vier jaar is het 'KVD-programma' met succes ingevoerd op veel basisscholen in Rotterdam. Zowel voor als

na schooltijd wordt kinderen een breed pakket aan sportactiviteiten aangeboden in samenwerking met onder andere sportstimulering en sportverenigingen.

Daarnaast legt het project 'Rotterdam United' (zie ook: 2.5 Topsport) via het sporten op school de link met topsport. Topsporters en topcoaches geven op school clinics als begin van talentherkenning en de eerste fase van talentontwikke-

ling. In veel wijken zijn er geen of onvoldoende sportverenigingen. In oude en veelkleurige wijken is de vereniging vaak een onbekend fenomeen. De positieve waarden van de georganiseerde sport gaan daardoor aan velen voorbij. De schoolsportvereniging is een oplossing voor dit gemis. Het is een reguliere club, gekoppeld aan de buitenschoolse activiteiten van de "Brede School". Kinderen trainen in de buurt van hun school en spelen hun wedstrijden bij diverse sportverenigingen in de omgeving van Rotterdam. Partners uit onder meer het onderwijs, de sportsector, wooncorporaties, sociaal-cultureel werk, bewonersorganisaties, wijkpolitie en het Rijk juichten het idee toe tijdens een bijeenkomst in juni 2005. Eind januari 2006 is het project 'Schoolsportvereniging Afrikaanderwijk/Katendrecht' - onderdeel van het actieprogramma 'Voeding en Beweging' - dan ook van start gegaan. Verbreding van het sportaanbod in samenwerking met onder andere verenigingen heeft zijn beslag gekregen in het voortgezet onderwijs. Schoolbesturen van bijvoorbeeld het Thorbecke college 'Highschoolmodel' en het Rotterdams Lyceum hebben hiertoe initiatieven genomen. De verwachting is dat meer voortgezet onderwijsinstellingen hun voorbeeld zullen volgen. Streven is om hierin enige uniformiteit aan te brengen.

Een belangrijke voorwaarde om te slagen met sport op school is dat er voldoende ruimte en voorzieningen zijn. In het Sportjaar 2005 zijn hiervoor impulsen gegeven zoals het opknappen van gymzalen, aanleg van kunstgras trapveldjes in de buurt en het starten van de pilot 'van schoolplein naar sportplein'. Hiermee is invulling gegeven aan een nieuwe vorm van georganiseerd sporten in de directe woonomgeving voor kinderen in buurten waar geen of weinig sportverenigingen gehuisvest zijn. De eerste resultaten van de Rotterdamse aanpak zijn hoopvol en verdienen het verder te ontwikkelen. Daarbij stellen wij ons het volgende voor:

Stelling: Lichamelijke oefening is net zo belangrijk als rekenen en schrijven.

Ambitie: In de toekomst bewegen alle leerlingen in de leeftijd van 6 tot en met 14 jaar elke dag een uur.

Impulsen 2006 - 2010

- In Rotterdam nemen in 2009, minimaal negentig basisscholen deel aan het programma Voeding en Beweging, onderdeel 'Elke Dag Bewegen' (gegeven door vakleerkrachten)
- In 2009 beschikken alle vmbo-scholen over specifieke lespakketten 'Voeding en Beweging'.
- Oprichten van een stimuleringsfonds, in samenwerking met de dienst Jeugd, Onderwijs en Samenleving (JOS), om schoolpleinen te transformeren naar sportpleinen.

2.2. Sportverenigingen

Sportverenigingen staan onder druk. Om de verenigingssport te stimuleren en te vitaliseren heeft de gemeenteraad in 2001 een programma goedgekeurd met als doel: de toekomst is aan moderne, vitale sportverenigingen. Een aantal fundamentele veranderingen is noodzakelijk zoals de professionalisering van het management- en sporttechnisch kader, de bestuurlijk-organisatorische

en sporttechnische samenwerking met andere sportverenigingen en samenwerking met andere maatschappelijke organisaties zoals het onderwijs.

Daarnaast zijn vernieuwing en verbreding van het (sport)aanbod noodzakelijk om de sporter en de potentiële sporter te binden. Sportverenigingen zouden daarom hun aanbod moeten uitbreiden naar sport overdag, al dan niet in

samenwerking met scholen en welzijnsorganisaties, kinderopvang en huiswerkbegeleiding. Door de economische voorspoed zijn (potentiële) sporters in staat en bereid om meer te betalen voor een kwalitatief goed aanbod. Verenigingen die deze moderniseringsslag niet aan willen of kunnen, zullen naar verwachting verdwijnen of gaan op in andere verbanden (fusies, omniverenigingen, satellietverenigingen).

Begin 2003 is de stichting Rotterdam Sportsupport van start gegaan met als doel het Rotterdamse verenigingsleven te vitaliseren. De stichting heeft een productenaanbod tot stand gebracht met verschillende vormen van verenigingsondersteuning zoals het stimuleringsfonds 'Kansen voor de Sport', de bijdrage jeugdsport (2005: 23.700), het noodfonds, inzet van verenigingsmanagers en andere maatregelen. Ook is er een meetinstrument ontwikkeld om de vitaliteit van sportverenigingen aan te kunnen geven.

Een belangrijk probleem waar verenigingen mee te kampen hebben, is de afname van het vrijwilligersbestand. Dit heeft voor een deel ook te maken met de 'verkleuring' van de Rotterdamse bevolking. De betreffende verenigingen hebben daarom een impuls nodig op het gebied van vrijwilligersbeleid en integratie. Rotterdam Sportsupport heeft, in samenwerking met de KNVB (district West 2) hiertoe een eerste aanzet gegeven. In het project 'Image' wordt door middel van het betrekken van een deskundige getracht om meer allochtoon kader bij de verenigingen te betrekken. Ook zal Rotterdam Sportsupport samen met de welzijnsorganisatie SONOR het initiatief nemen om vanuit het welzijnswerk bij allochtone ouders meer betrokkenheid te creëren bij verenigingen en bij de organisatie van sport- en recreatieactiviteiten in de buurt (het project: Penalty). Plannen die aansluiten op onderdelen van het regeringsbeleid neergelegd in de nota 'Tijd voor Sport' (2005). In het kader van het project Rotterdam United (zie onder punt 3.5 Topsport) geven topcoaches clinics bij verenigingen met als doel kennisoverdracht op het gebied van (topsport)coaching. Topsporters helpen bij ledenwerfacties in 2005 bij een aantal verenigingen met als resultaat 300 nieuwe leden. De amateur voetbalverenigingen kampen met grote problemen., waarvoor een revitaliseringsplan is opgesteld: Visie Voetbal Vitaal 2010 (zie 3.7 Sportinfrastructuur).

Voor een structureel succes van het programma 'Voeding en Bewegen' (via o.a. het KVD-model en het project Elke Dag Bewegen) zijn sportverenigingen essentieel. Het moet leiden tot doorstroming

van jeugd naar sportverenigingen.

In het sportjaar 2005 kregen verenigingen met name een impuls door het verbeteren van de 'hardware', in concreto: de modernisering van het school- en korfbalcomplex de Enk, het opknappen van het multifunctioneel sportcomplex TOGR en de aanleg van een kunstgrasveld op Varkenoord.

Rotterdam Sportsupport heeft de eerste stappen gezet tot intensieve samenwerking met het bedrijfsleven. Het gaat hierbij niet alleen om sponsoring, maar ook om het bedingen van kortingen door middel van collectieve inkoop en projecten in het kader van maatschappelijk ondernemen. Bedrijven leveren bijvoorbeeld kennis ter ondersteuning van de verenigingen. Zo gaat een aantal stagiaires van Inholland aan de slag bij verenigingen om te helpen bij het op orde brengen van de financiële administratie van verenigingen. KPMG treedt hierbij op als supervisor.

Sportverenigingen blijven in de toekomst ook voor Rotterdam van grote sociaal-economische waarde. De vitalisering van sportverenigingen is nog lang niet klaar! Daarom stellen wij het volgende voor:

Stelling: Vitale sportverenigingen vormen de ruggengraat van de sport.

Ambitie: Een groeiend aantal leden bij gezonde sportverenigingen, professioneel kader, moderne sportvoorzieningen in de buurt, een structureel vrijwilligersaanbod en voldoende ondersteunend vermogen.

Impulsen 2006 - 2010

- In buurten waar geen of weinig sportverenigingen zijn, initiatieven ondersteunen die leiden tot oprichting van schoolsportverenigingen, in nauwe samenwerking met de reguliere sportverenigingen.
- Bevorderen van vrijwilligerswerk, met name door uitbreiding met allochtoon kader.
- Professionaliseren van sportverenigingen door het aanstellen van verenigingsmanagers.

2.3 Sport in de wijken

Rotterdam staat van oudsher bekend om zijn actieve aanpak van sportstimulering. Afstemming en stroomlijning van programma's, netwerken en in het verlengde hiervan een gerichtere inzet van geld en menskracht is waar Sport en Recreatie zich samen met de overige aanbieders van vrijetijdsactiviteiten in de buurt voor wil inzetten.

Het afstemmen en stroomlijnen van programma's en netwerken is opgenomen als doel in het programma 'Voeding en Beweging'. Naast

de organisatorische voorwaarden zijn ook voldoende en kwalitatief hoogwaardige openbare sportvoorzieningen essentieel om de programma's uit te voeren. In het kader van het sportjaar zijn maar liefst 45 trapveldjes in de stad opgeknapt, waarvan een groot deel voorzien is van een fonkelnieuw kunstgrasveld.

Daarnaast is (op initiatief van deelgemeente Delfshaven) een grote openbare sportfaciliteit/sportieve vernieuwingsplek gerealiseerd: het Lloydkwartier. In het kader van het Sportjaar 2005 is ook het Schuttersveld in Kralingen-Crooswijk een echte sportieve vernieuwingsplek geworden.

Wat betreft hardware ontbreekt in ieder geval nog een sportieve vernieuwingsplek in de oude wijken van Charlois en Feijenoord. Ook zijn er naar verhouding meer trapveldjes aangelegd in de ruimer opgezette wijken. Een extra impuls in de oude stadswijken blijft dus noodzakelijk (zie ook: 2.7 sportinfrastructuur).

De versterkte aandacht voor de betekenis van sport voor gezondheid en integratie anno 2006 leidt ertoe dat ook de beleidsinzet van sport in de wijken expliciet aan de orde dient te komen.

Stelling: Rotterdammers moeten dicht bij huis kunnen sporten en bewegen.

Ambitie: Alle Rotterdamse wijken beschikken over voldoende ruimte en over de nodige voorzieningen om te kunnen sporten en bewegen.

Impulsen 2006 - 2010

- Meer samenhang aanbrengen in het sport- en spelaanbod in de openbare ruimte door middel van de BOS-aanpak (Buurt, Onderwijs en Sport).
- Inventariseren van de beschikbare sportvoorzieningen per wijk en het opstellen van een plan van aanpak met als doel de voorzieningen op niveau te brengen en te houden.

2.4. Sportevenementen

Rotterdam is een echte evenementenstad. Met name topsportevenementen zorgen voor bekendheid van de stad als Sportstad. Echter: ook breedtesportevenementen zijn van belang aangezien hier velen actief en passief genieten van de sport.

Het Sportjaar 2005 sprong vooral in het oog vanwege het grote aantal sportevenementen. De kracht

van het Rotterdamse sportevenementenbeleid is dat de topsportevenementen die in de stad worden gehouden altijd een feest worden voor de gehele stad door tegelijkertijd ook allerlei evenementen in de wijken te organiseren. Na het sportjaar dient er dan ook voor gezorgd te worden dat de 'naam' die Rotterdam als Sportstad nu uitgedragen heeft, ook in de komende jaren wordt waargemaakt. Evenementen zijn een bijzonder onderdeel van het tienpuntenplan: immers, ze trekken veel mensen (qua publiek, maar in veel gevallen ook deelnemers), zorgen voor goede naamsbekendheid van Rotterdam als Sportstad en genereren significante economische spin off voor de stad. Een blijvende financiële impuls ten behoeve van het ontwikkelen van sportevenementen is dan ook

hoogstnoodzakelijk.

Vanwege de internationale concurrentie en de hoge kwaliteitseisen die worden gesteld aan topsportevenementen wordt het sowieso steeds moeilijker om evenementen naar de stad te trekken.

Naast deze financiële ruimte die het sportjaar was ook de organisatie dusdanig dat er snel op ontwikkelingen ingesprongen kon worden. Het projectbureau Sportjaar 2005 was een niet te onderschatten succesfactor. In het vervolg van het Sportjaar dient dan ook een structuur te zijn om nieuwe en vooral grootschalige sportevenementen aan de stad te binden en te faciliteren.

Ons uitgangspunt voor de komende jaren blijft daarom:

Stelling: (Top)sportevenementen maken deel uit van de sportontwikkeling in de stad en zijn essentieel voor het Rotterdamse Citymarketingbeleid.

Ambitie: Rotterdam is sportevenementenstad nummer 1.

Impulsen 2006 - 2010

- Per maand vinden in Rotterdam minimaal twee nationale topsportevenementen plaats en jaarlijks tenminste één topsportevenement van internationaal niveau.
- Jaarlijks wordt minimaal één spectaculair mega-publieksevenement georganiseerd.
- Om de sociale en economische impact van grote sportevenementen te kunnen meten, vindt daarnaar frequent onderzoek plaats.

2.5. Topsport

Rotterdam voert een compleet sportbeleid waarin zowel de breedtesport als de topsport aan bod komen. Topsport wordt in dit beleid ook gebruikt om het imago als sportstad te versterken. Om het Rotterdamse topsportklimaat te optimaliseren en up-to-date te houden is het van belang te blijven investeren in topsporters, topsportverenigingen, topsportaccommodaties en sportevenementen. Een goed topsportbeleid is opgebouwd uit een aantal pijlers:

Talenterkenning en de talentontwikkeling

Een gedegen topsportbeleid heeft als basis de talenterkenning en de talentontwikkeling. Het is de ambitie van Rotterdam Topsport om naast de bestaande talentscouts een uitbreiding van 3fte talentscouting te realiseren die een verbindende rol kunnen spelen in de sportstimuleringsactiviteiten van Sport en Recreatie, de ondersteuning van breedtesportverenigingen door Rotterdam Sportsupport en de topsportverenigingen van Rotterdam Topsport. Op het gebied van het topsportbeleid zijn er de afgelopen jaren, mede dankzij het sportjaar, veel resultaten geboekt. Zo zijn er talentscouts aangesteld bij honkbalverenigingen, judosportscholen en bij de (potentiële) topsporters die een opleiding volgen aan het Thorbecke lyceum. In het kader van talenterkenning is er het talentcentrum tafeltennis opgericht, zijn talententeams Rotterdam United Baseball en Judo van de grond gekomen.

Topsportverenigingen

Vanuit Rotterdam Topsport worden topsportverenigingen ondersteund in de professionalisering van de organisatie en van de jeugdopleiding. Rotterdam Topsport ondersteunt acht verenigingen of stichtingen, in zeven takken van sport. Het is de ambitie van Rotterdam Topsport om het aantal ondersteunde verenigingen uit te breiden naar dertien, in minimaal tien takken van sport. Het Rotterdam United model is voor de aanpak leidraad: Om betere verbanden te leggen tussen topsport en breedtesport is het model 'Rotterdam United' ontwikkeld, dat bestaat uit de volgende componenten:

- inzet van topsporters bij het programma Voeding en Beweging onderdeel 'Elke Dag Bewegen' (in verband met doorstroming van talenten naar topverenigingen);
- kinderen bezoeken sportevenementen en sportwedstrijden van topverenigingen;
- verenigingsondersteuning in tien takken van sport, het gaat zowel om de breedte- als de topsport;
- begeleiding van deelnemende sportverenigingen door topcoaches alsmede extra opleiding voor vrijwillig sporttechnisch kader.

Topsporters

NOC*NSF heeft momenteel meerdere Olympische Netwerken in Nederland opgebouwd, waarbinnen lokale sportorganisaties betrokken zijn. Het Olympisch Netwerk Rotterdam bestaat uit Sport en Recreatie, Rotterdam Sportsupport en Rotterdam Topsport; zij zetten zich gezamenlijk in ter verbetering en professionalisering van de sport, zowel de breedte- als de topsport. Het netwerk biedt momenteel producten en diensten voor sporters, sportverenigingen en sportbonden.

De ambitie van het Olympisch Netwerk Rotterdam is de reeds bestaande begeleidingsfaciliteiten (sporttechnisch, medisch, mentaal, fiscaal, maatschappelijk en onderwijskundig) verder uit te bouwen. Met name het versterken van de paramedische, onderwijskundige en maatschappelijke faciliteiten is gewenst.

Topsporters zullen aan de andere kant voor de sport in Rotterdam een grotere rol vervullen door acte de présence te geven bij sportevenementen, bij clinics en bij jeugdtrainingen en sportopleidingen.

In dit licht zijn de volgende doelen voor de komende vijf jaar geformuleerd:

Stelling: Topsport is onlosmakelijk verbonden met de breedtesport.

Ambitie: Rotterdam draagt bij aan de ambitie van Nederland om bij de tien beste sportlanden ter wereld te behoren.

Impulsen 2006 - 2010

- Uitbreiden van het aantal topsportverenigingen dat op het hoogste niveau acteert.
- Inzetten van talentscouts voor talentherkenning in de gehele sportsector.
- Versterken van het Olympisch Netwerk Rotterdam voor een betere en intensievere begeleiding van toptalenten en topsporters uit stad en regio.
- Verder ontwikkelen van het model Rotterdam United

2.6. Sport en Citymarketing

Rotterdam staat bekend als een sportstad. Klassieke evenementen als de Fortis Marathon, het ABN AMRO World Tennis Tournament en het CHIO geven Rotterdam bekendheid tot over de landgrenzen. Dat sportimago is met het Sportjaar 2005 verder versterkt. Het was een fantastisch jaar vol sportieve

evenementen als Monaco aan de Maas, het EK Judo, WK honkbal en de Red Bull Air Race. Maar naast vele evenementen om naar te kijken was het ook een sportief jaar voor alle Rotterdammers met tal van activiteiten in de wijk. Een jaar waar men trots op terugkijkt. Maar ook na 2005 wil Rotterdam de stad zijn waar je verantwoord de sport kunt beoefenen die het beste bij je past; je (sport)carrière kunt maken; je een breed scala aan sportevenementen en –voorzieningen treft en de sport bijdraagt aan de kwaliteit van het bestaan van de Rotterdammers en de sociale economische ontwikkeling. Onderzoek leert dat de economische impuls in het Sportjaar 2005 ruim € 45 miljoen bedroeg. Communicatie wordt gericht ingezet om Rotterdam te profileren als Sportstad. Tevens wordt er met de communicatie aangestuurd op het vergroten van de bekendheid van het publiek met het Rotterdamse sportaanbod en het vergroten van het netwerk binnen de sportwereld. Middels het Sportjaar 2005 is op dit vlak een grote stap voorwaarts geboekt door onder andere het uitbrengen van de sportkrant Rotterdam United, het opzetten van een website voor de sport, een campagne “ Rotterdam Sport”, afspraken met mediapartners als het AD, Metro Rotterdam en TV Rijnmond, inzet van Rotterdamse sportambassadeurs, het organiseren van netwerkbijeenkomsten in de sportwereld en vele andere maatregelen. Een goede communicatie aanpak is een voorwaarde voor het succes van Rotterdam als Sportstad. Zeker na het sportjaar dient deze bekendheid verder te worden gecontinueerd en uitgebouwd. Hieronder is aangegeven op welke wijze dit voortgezet dient te worden.

Stelling: Rotterdam is de toonaangevende sportstad van Nederland.

Ambitie: Rotterdam profileert zich nationaal en internationaal als sportstad; bezoekers en inwoners weten optimaal gebruik te maken van het Rotterdamse sportaanbod.

- Opstellen en uitvoeren van een integrale communicatiestrategie rondom het beleidsprogramma Rotterdam Sportstad 2006-2010.
- Nationaal en internationaal profileren van Rotterdam als sportstad, door gebruik te maken van iconen als topsporters, topsportclubs, bekende accommodaties en aansprekende evenementen en projecten.
- Aansluiten bij stadsbrede promotionele initiatieven (zoals Rotterdam Durft).

2.7. Sportinfrastructuur

Voor sportbeoefening is infrastructuur nodig: velden, zalen en hallen, banen, zwembaden, pleinen, water. Soms speciaal aangelegd om te sporten, soms gewoon op straat, in de openbare ruimte.

Per saldo is er echter in de stad nogal wat ruimte voor sporten en bewegen verdwenen en lopen sportvelden nog steeds de kans om als gevolg van ruimtelijke ingrepen op te schuiven naar de stadsranden.

Sportvoorzieningen in de buurt zijn fundamenteel voor de verdere ontwikkeling van Rotterdam Sportstad. Evenals de inrichting van buurt- en stadsparken voor sportgebruik en op het niveau van de stad het realiseren van sportclusters met eventueel topsportvoorzieningen.

In 2005 zijn de eerste stappen gezet voor de opwaardering van sportvoorzieningen in de buurt met de aanleg van 45 kwalitatief goede trapveldjes in de wijken en de modernisering van 79 gymzalen. Op wijkniveau is de uitbreiding van het aantal "sportieve vernieuwingsplekken" als het Henegouwerplein wenselijk. Recent zijn de sportieve vernieuwingsplek Lloydkwartier in Delfshaven en het Schuttersveld gereed gekomen.

Een plan voor ontwikkeling van het veldsportcomplex Varkenoord tot sportcluster is in 2005 afgerond: de Visie sportcluster Varkenoord.

Niet alleen de bereikbaarheid maar ook de beleveniswaarde en attractiviteit zijn cruciaal van vrijetijdsproducten. Voor de sportsector hebben wij het dan over nieuwe combinaties die als geheel attractiever zijn dan de losse onderdelen: clusters van publieke voorzieningen (sport, cultuur, kinderopvang) gecombineerd met commerciële voorzieningen (horeca, entertainment, fitness, paramedische dienstverlening, sauna en beauty). Bijzondere architectuur en inrichting verhogen het gevoel van belevenissen sterk. Commerciële aanbieders hebben bij deze nieuwe benadering van het product sport het voortouw genomen. Denk aan de fitnessclub, gecombineerd met zwembad, sauna, tennis, squash, beauty- en kapsalon.

Begin 2005 werd duidelijk dat, ondanks de maatregelen gericht op verenigingsondersteuning, de financiële problemen van veel voetbalverenigingen onacceptabel groot zijn geworden ¹⁾. Het antwoord: Visie Voetbal Vitaal 2010, revitalisering en herstructurering van het amateurvoetbal in Rotterdam. Deze visie behelst: inlevering van velden, verhoging van de capaciteit door toepassing van kunstgrasvelden in samenhang met (gedwongen) intensieve samenwerking en fusie.

Tevens vormt dit aanleiding tot een professionalisering van verenigingen door het inzetten van verenigingsmanagers.

Behalve de buurtsportvoorzieningen is een sluitend aanbod van topsportaccommodaties voor een toonaangevende sportstad als Rotterdam van wezenlijk belang. Topsportaccommodaties zijn niet alleen geschikt voor verdere ontwikkeling van de topsport en voor de organisatie van (inter)nationale wedstrijden, maar ook gebruik door breedtesporters, verenigingen en onder-

¹⁾ De voetbalverenigingen vormen uiteraard het merendeel van de sportverenigingen, maar zijn niet representatief voor de gehele verenigingssector! Het sportvereniginglidmaatschap als geheel is de afgelopen jaren weer gestabiliseerd.

wijsinstellingen. Het 'brede' gebruik leidt tot een adequater economisch en maatschappelijk rendement. In de afgelopen vijf jaar zijn een tweetal nieuwe topsportaccommodaties gebouwd: de trainingshal Victoria (tennis, squash) en het honkbalstadion van Neptunus in het Roel Langerakpark. De ambitie is om in de komende vier jaar ook een internationale trainings- en wedstrijd roeibaan, een 400-meter kunstijsbaan, een indoor atletiekcentrum, een Championship Golf Course en nieuwe sportclusters op huidige veldsportcomplexen te realiseren. Naast de

ontwikkeling van nieuwe accommodaties dient er geïnvesteerd te worden in bestaande sportaccommodaties; zo moet het Sportpaleis Ahoy' worden vernieuwd en uitgebreid en ook het Topsportcentrum dient te worden uitgebreid met een tweede sporthal. Daarnaast dient er een aanzet gegeven te worden aan de planontwikkeling voor 'De Nieuwe Kuip'. Tevens dienen in 2010 de plannen uitgewerkt te zijn voor een overdekt wielervedbaan en een 50-meter zwembad.

In de zwembaden is een aantal ontwikkelingen aan de gang. Zo is onderzoek gaande naar de mogelijkheid het Oostelijk zwembad te transformeren tot wellnesscentrum. Het zwembad Charlois raakt verouderd. In relatie tot de ontwikkelingen van het Zuidplein zijn er wellicht mogelijkheden tot (ver)nieuwbouw, eventueel als 50-meter bad. Ook het Afrikaanderbad is aan vernieuwing of vervanging toe.

Het geheel overziend zijn voor de komende vijf jaar de volgende doelen geformuleerd.

Stelling: Kwalitatief hoogwaardige sportvoorzieningen bepalen de toekomst van Rotterdam Sportstad.

Ambitie: Alle nieuwe (top)sportaccommodaties voldoen aan de hoogste internationale eisen.

Impulsen 2006-2010

- Realiseren van de accommodaties voor de middellange termijn en starten van een onderzoek voor de lange termijn, zoals voorgesteld in de nota 'Accommodaties voor Rotterdam Sportstad'.
- Realiseren van het 'Actieplan Sportclusters', sportcomplexen waar door diverse verenigingen verschillende sporten worden beoefend.
- Realiseren van 'Visie Voetbal Vitaal 2010' ²⁾.
- Opwaarderen van sporthallen en gymzalen langs de reeds ingezette lijn.

2) Visie Voetbal Vitaal 2010 is een vijfjarenplan, opgesteld met als doel te komen tot sterke, vitale en financieel gezonde verenigingen die op kwalitatief hoogwaardige complexen, evenwichtig verspreid over de stad, de voetbalsport kunnen beoefenen. De kern van het plan bestaat uit twee onderdelen: verenigingsondersteuning en de aanleg van kunstgrasvelden. Het programma Verenigingsondersteuning helpt voetbalclubs vitaal te worden en te blijven door hen te begeleiden en te faciliteren bij modernisering en mogelijke fusies. Het investeringsplan Kunstgrasvelden beoogt de aanleg van achtenveertig kunstgras-velden, waardoor ruimte ontstaat voor stedelijke ontwikkeling ter grootte van eenendertig velden

2.8.Sportopleidingen

De behoefte aan goed geschoold professioneel kader in de sportsector groeit. Temeer daar er steeds meer eisen gesteld wordt aan de sportbegeleiders is er ook behoefte aan goed gekwalificeerde vrijwilligers. Daarom zijn goede opleidingen in de sport op alle niveaus van groot belang.

De ambitie is dat er in Rotterdam een doorgaande ontwikkellijn ontstaat: VMBO (Thorbecke), MBO (Albeda College) en HBO.

De sportsector kan door het aanbieden van stageplaatsen een goede aansluiting tussen school en arbeidsmarkt scheppen. Sportopleidingen en de gemeentelijke sportorganisaties dienen de vraag naar en het aanbod van stagiairs beter op elkaar af te stemmen door het ééningangsprincipe toe te passen. Dit is nog niet voldoende van de grond gekomen. De eerste stappen zijn gezet, maar dit dient verder uitgebouwd te worden.

De stichting Rotterdam Sportsupport en diverse opleidingsinstituten hebben een overeenkomst getekend over leerwerkplaatsen bij Sportsupport voor sportverenigingen. Inmiddels is Sportsupport dan ook erkend als officieel leerbedrijf door de OVDB (keurmerkinstituut voor stageplaatsen) en zijn de eerste stagiairs sportmanagement en marketing en beroepspraktijkvorming

bij verenigingen geplaatst.

Getalenteerde sporters dienen in Rotterdam in de gelegenheid te worden gesteld de sportcarrière met een gepaste opleiding te combineren. Rotterdamse onderwijsinstellingen werken in het onderwijsplatform reeds samen om de combinatie topsport en onderwijs zo soepel mogelijk te laten verlopen. In het licht van het voorgaande zijn voor de toekomst de volgende doelen gesteld:

Stelling: Onderwijs en (top)sport gaan in Rotterdam Sportstad hand in hand!
Ambitie: Rotterdam biedt opleidingen die talenten en (top)sporters optimaal in staat stellen om zowel hun sportieve- als hun maatschappelijke carrière te kunnen ontwikkelen.

Impulsen 2006 - 2010

- Uitbreiden van het aantal Rotterdamse onderwijsinstellingen die talentvolle topsporters faciliteiten bieden (van 9 naar 12).
- Gezamenlijk inzetten van sportopleidingen bij het professionaliseren van de sportverenigingen en bij de organisatie en uitvoering van sportevenementen.
- Ontwikkeling van het Highschoolmodel Thorbecke tot een Rotterdams Sportonderwijsmodel

2.9. Recreatiesport

Het voornaamste kenmerk van recreatiesport is het ongeorganiseerde karakter. Ontspanning en beweging zijn belangrijke doelen van recreatiesport. Gezelligheid en de sport zelf komen op de tweede plaats. Recreatiesport wordt voornamelijk beoefend in de openbare ruimte, zoals bij skaten, hardlopen en toerfietsen. Maar het kan ook overdekt, zoals bij zwemmen. Recreatiesport wordt zowel individueel als in groepsverband beoefend, maar meestal niet in een formeel verenigingsverband. Recreatiesporten zijn de meest beoefende sporten van de Rotterdammer ³⁾. Bijzonder aan deze recreatievorm is dat ze laagdrempelig is. Iedereen die wil bewegen, kan er aan meedoen. De rol van de gemeente hierin is voorwaardenscheppend op het terrein van de benodigde voorzie-

ningen in de buitenruimte (met name routes, speel- en sportplekken), ondersteunend op het gebied van marketing en informatievoorziening (vooral gericht op het bekendmaken van het aanbod op het gebied van recreatiesport aan de Rotterdammers), stimulerend en waar nodig coördinerend op het gebied van grotere recreatiesportevenementen. Als er in een bepaald gebied onvoldoende aanbod is, worden verenigingen en commerciële aanbieders vanuit de sportservicepunten gestimuleerd ook recreatieve sport in groepsverband aan te bieden. Het doel is dat elke Rotterdammer weet waar en wanneer hij recreatief kan sporten. In 2005 zijn in het kader van het Sportjaar 2005 de skatemogelijkheden in het Kralingse Bos verbeterd door de aanleg van het 'rondje Kralingse Plas'. Om een samenhangend netwerk van recreatieve routes in Rotterdam met een aansluiting op buitenstedelijke trajecten te ontwikkelen zijn flinke investeringen nodig. De aandacht vanuit de sportsector op de recreatiesport is van oudsher minder. Voor een deel omdat de mensen zelf ook hun weg kunnen vinden in het aanbod. De toenemende aandacht voor gezondheid maakt de recreatiesport maatschappelijk relevanter. Extra inspanningen op dit terrein kunnen leiden tot grote winstboekingen in de gezondheid van de Rotterdammer. Daarom zijn de volgende impulsen geformuleerd.

Stelling: In de openbare ruimte moet voldoende gelegenheid zijn om veilig en recreatief te sporten en te bewegen.

Ambitie: Rotterdam biedt ruimte voor laagdrempelige nieuwe en dynamische sporten als skaten, skeeleren, hardlopen en toerfietsen.

3) de top 5 van meeste participanten naar sport was in 2003: 1. Fitness, 2. Zwemsport, 3. Hardlopen/joggen, 4. Wielrennen/mountainbiken/toerfietsen, 5. Wandelsport. Bron: Cos Vrijtijdsombibus 2003

Impulsen 2006 - 2010

- Voet- en fietspaden worden ontwikkeld tot herkenbare, sportieve en veilige recreatieve routes met sportstimuleringsprogramma's. Het Rotterdamse netwerk van voet- en fietspaden sluit vloeiend aan op het buitengebied.
- Openbare sportvoorzieningen en buitenruimten worden breder benut.

2.10. Commerciële sportvoorzieningen

De commerciële sportsector groeit sterk. Het gaat hierbij om het aanbod van o.a. sportscholen, healthcentra, vechtsporten, tennis, squash en klimmen.

Commerciële sportvoorzieningen spelen een grotere rol in het verbreden en vernieuwen van het sportaanbod in Rotterdam. Een divers sportaanbod dat goed aansluit op de sportvraag is in het belang van de burger. Uit onderzoek ⁴⁾ is gebleken dat de commerciële sportsector graag wil uitbreiden, maar vindt dat de gemeente daarvoor onvoldoende ruimte biedt. Aan de andere kant blijkt dat de bestaande commerciële sector in Rotterdam maar beperkt vernieuwt en investeert, veel kleine aanbieders omvat, weinig grootschalige sportattracties biedt en dat ook de kwaliteit wisselt.

Met het sportclusterconcept is een stap voorwaarts gemaakt met het bieden van ruimte voor private partijen. In 2005 is de Visie sportcluster Varkenoord opgesteld dat laat zien op welke wijze het huidige veldsportcomplex Varkenoord kan worden getransformeerd naar een veelzijdig sportcluster met ruimte voor georganiseerde, ongeorganiseerde en commerciële sport. Het plan van de Campus Hoogvliet is een ander voorbeeld van de bereidheid commerciële partners te voorzien in hun wensen. Voor de nabije toekomst zien we de volgende inzet:

Stelling: Commerciële sportvoorzieningen dragen bij aan een evenwichtige sportinfrastructuur in de stad.

Ambitie: Rotterdam begeleidt en stimuleert private partijen bij de investering in en ontwikkeling van commerciële sportvoorzieningen.

Impulsen 2006 - 2010

- Stimuleren van publiek-private samenwerking in de ontwikkeling van sportvoorzieningen door het instellen van een stedelijk coördinatiepunt, in samenwerking met het OntwikkelingsBedrijf Rotterdam (OBR).
- Versterking van de bijdrage van commerciële sportvoorzieningen aan een optimale stedelijke sportinfrastructuur.
- Commerciële sportvoorzieningen onderdeel laten uitmaken van de zogenaamde sportclusters.

4) Stagerapport "De conditie van commerciële sportvoorzieningen in Rotterdam", J. Koning, september 2001

3. Investerings Rotterdam Sportstad 2006 - 2010

De ambities van Rotterdam Sportstad 2006 – 2010 zijn beschreven in voorgaande hoofdstukken. Het is een samenhangend pakket van impulsen voor de komende vijf jaar vertaald in concrete voorstellen. Voorstellen die alleen van de grond kunnen komen door het aangaan van partnerships met partijen uit de publieke (Europese Unie, het rijk, de provincie, gemeente(n) en deelgemeenten) en private (sportorganisaties, sportbonden, het bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld) sector.

Publiek private samenwerking is uitgangspunt bij de vertaling van het Tienpuntenplan van Rotterdam Sportstad 2006 – 2010 in de financiering.

3.1. De stedelijke bijdrage in Rotterdam Sportstad 2006 – 2010

In het onderstaand overzicht is de financiering van de extra inzet van het Tienpuntenplan weergegeven (bedragen x € 1 mln)

Omschrijving impulsen Rotterdam Sportstad	2006 - 2010		
	totaal	stedelijk	derden
1. Sport op School			
Stelling: Lichamelijke oefening is net zo belangrijk als rekenen en schrijven			
Ambitie: In de toekomst bewegen alle leerlingen in de leeftijd van 6 tot en met 14 jaar elke dag een uur			
Impulsen sport op school	9,300	9,300	-
a. In Rotterdam nemen in 2009, minimaal negentig basisscholen deel aan het programma 'Elke Dag Bewegen'	5,500	5,500	-
b. In 2009 beschikken alle vmbo-scholen specifieke lespakketten 'Voeding en Beweging'	-	-	-
c. Oprichten van een stimuleringsfonds, in samenwerking met Jeugd Onderwijs en Samenleving, om schoolpleinen te transformeren naar sportpleinen	3,800	3,800	-
2. Sportverenigingen			
Stelling: Vitale sportverenigingen vormen de ruggengraat van de sport			
Ambitie: Een groeiend aantal leden bij gezonde sportverenigingen met professioneel kader, moderne sportvoorzieningen in de buurt, een structureel vrijwilligersaanbod en voldoende ondersteunend vermogen			
Impulsen sportverenigingen	4,180	4,180	-
a. In buurten waar geen of weinig sportverenigingen zijn initiatieven ondersteunen die leiden tot oprichting van schoolsportverenigingen, in nauwe samenwerking met de reguliere sportverenigingen	2,380	2,380	-
b. Bevorderen van vrijwilligerswerk, met name door uitbreiding met allochtoon kader	0,400	0,400	-
c. Professionaliseren van sportverenigingen door het aanstellen van verenigingsmanagers	0,400	0,400	-
d. Ondersteuning voetbalverenigingen i.v.m. de uitvoering van Visie Voetbal Vitaal 2010	1,00	1,00	-

Omschrijving impulsen Rotterdam Sportstad	2006 - 2010		
	totaal	stedelijk	derden
3. Sport in de wijken			
Stelling: Rotterdammers moeten dicht bij huis kunnen sporten en bewegen			
Ambitie: Alle Rotterdamse wijken beschikken over voldoende ruimte en over de nodige voorzieningen om te kunnen sporten			
Impulsen sport in de wijken	16,700	16,700	-
a. Meer samenhang aanbrengen in het sport- en spelaanbod in de openbare ruimte door middel van de BOS-aanpak (buurt, onderwijs en sport)	-	-	-
b. Inventariseren van de beschikbare sportvoorzieningen per wijk en het opstellen van een plan van aanpak met als doel de voorzieningen op niveau te brengen en te houden	15,500	15,500	-
c. organisatie de final	1,200	1,200	-
4. Sportevenementen			
Stelling: (Top)sportevenementen maken deel uit van de ontwikkeling in de stad en zijn essentieel voor het Rotterdamse citymarketingbeleid			
Ambitie: Rotterdam is sportevenementenstad nummer 1!			
Impulsen sportevenementen	2,000	2,000	-
a. Per maand vinden in Rotterdam minimaal twee nationale topsportevenementen plaats en jaarlijks tenminste één topsportevenement van internationaal niveau	0,600	0,600	-
b. Jaarlijks wordt minimaal één spectaculair mega-publieksevenement georganiseerd	1,200	1,200	-
c. Om de sociale en economische impact van grote sportevenementen te kunnen meten vindt daarnaar frequent onderzoek plaats	0,200	0,200	-
5. Topsport			
Stelling: Topsport is onlosmakelijk verbonden met de breedtesport			
Ambitie: Rotterdam draagt bij aan de ambitie van Nederland om bij de tien beste sportlanden ter wereld te behoren			
Impulsen sportevenementen	1,160	1,160	-
a. Uitbreiden van het aantal topsportverenigingen dat op het hoogste niveau acteert	0,360	0,360	-
b. Inzetten van talentscouts voor talentherkenning in de gehele sportsector	0,200	0,200	-
c. Versterken van het Olympisch Netwer Rotterdam voor een betere en intensievere begeleiding van toptalenten en topsporters uit stad en regio	0,300	0,300	-
d. Verder ontwikkelen van het model Rotterdam United	0,300	0,300	-
6. Citymarketing en communicatie			
Rotterdam is de toonaangevende sportstad van Nederland			
Ambitie: Rotterdam profileert zich nationaal en internationaal als sportstad; bezoekers en inwoners weten optimaal gebruik te maken van het Rotterdamse sportaanbod			

Omschrijving impulsen Rotterdam Sportstad	2006 - 2010		
	totaal	stedelijk	derden
Impulsen citymarketing en communicatie	2,500	2,500	-
a. Opstellen en uitvoeren van een integrale communicatiestrategie rondom het beleidsprogramma Rotterdam Sportstad 2006 – 2010	-	-	-
b. Nationaal en internationaal profileren van Rotterdam als sportstad, door gebruik te maken van iconen als topsporters, topsportclubs, bekende accommodaties en aansprekende evenementen en projecten	2,000	2,000	-
c. Aansluiten bij stadsbrede promotionele initiatieven (zoals Rotterdam Durft)	-	-	-
d. Sportjaar 2011 (voorbereiding)	0,500	0,500	-
7. Sportinfrastructuur			
Stelling: Kwalitatief hoogwaardige sportvoorzieningen bepalen de toekomst van Rotterdam Sportstad			
Ambitie: Alle nieuwe (top)sportaccommodaties voldoen aan de hoogste internationale eisen			
Impulsen Sportinfrastructuur	225,175	183,475	43,200
A. Realiseren van de accommodaties voor de middellange termijn en starten van een onderzoek voor de lange termijn, zoals voorgesteld in de nota 'Accommodaties voor Rotterdam Sportstad':			
1. Uitbreiding Topsportcentrum *	11,000	9,300	1,700
2a. Indoor trainingscentrum atletiek	10,000	10,000	-
2b. Exploitatiekosten Indoor trainingscentrum atletiek*	0,300	0,300	-
3. Kunstijsbaan 400m	17,000	10,000	8,500
4. Roeibaan Eendragtspolder	11,000	11,000	-
5. 50 meter zwembad	30,000	20,000	10,000
6. Indoor wielervedbaan	25,000	17,000	8,000
7. 20% voor bijzondere architectuur	21,000	21,000	-
8. voorstudie nieuwe Kuip	0,300	0,300	-
9. vervanging Zwembad Charlois ((indien geen 50m. bad)	16,000	16,000	-
10. Vervanging Afrikaanderbad	8,000	8,000	-
11. Wellnesscentrum Slaakdriehoek	pm	pm	pm
(evt. in relatie tot uitbreiding zwembad Schuttersveld)	pm	pm	pm
B. Realiseren van het 'Actieplan Sportclusters', sportcomplexen waar door diverse verenigingen verschillende sporten worden beoefend	46,000	46,000	-
C. Realiseren van 'Visie Voetbal Vitaal 2010	25,200	10,200	15,000
D. Opwaarderen van sporthallen en gymzalen langs de reeds ingezette lijn	4,375	4,375	-
8. Sportopleidingen			
Stelling: Onderwijs en (top)sport gaan in Rotterdam Sportstad hand in hand!			
Ambitie: Rotterdam biedt opleidingen die talenten en (top)sporters optimaal in staat stellen om zowel hun sportieve als hun maatschappelijke carrière te kunnen ontwikkelen			

Omschrijving impulsen Rotterdam Sportstad	2006 - 2010		
	totaal	stedelijk	derden
Impulsen Sportopleidingen	0,400	0,400	-
a. Uitbreiden van het aantal Rotterdamse onderwijsinstellingen die talentvolle topsporters faciliteiten bieden	0,200	0,200	-
b. Inzetten van sportopleidingen bij het professionaliseren van de sportverenigingen en bij de organisatie en uitvoering van sportevenementen	0,200	0,200	-
9. Recreatiesport			
Stelling: In de openbare ruimte moet voldoende gelegenheid zijn om veilig en recreatief te sporten en te bewegen			
Ambitie: Rotterdam biedt ruimte voor laagdrempelige nieuwe en dynamische sporten als skaten, skeeleren, hardlopen en toerfietsen			
Impulsen Recreatiesport	5,000	5,000	-
a. Voet- en fietspaden worden ontwikkeld tot herkenbare, sportieve en veilige recreatieve routes met sportstimuleringsprogramma's. Het Rotterdamse netwerk van voet- en fietspaden sluit vloeiend aan op het buitengebied	5,000	5,000	-
b. Openbare sportvoorzieningen en buitenruimten worden breder benut --	-	-	-
10. Commerciële Sportvoorzieningen	0,400	0,400	-
Stelling: Commerciële sportvoorzieningen dragen bij aan een evenwichtige sportinfrastructuur in de stad			
Ambitie: Rotterdam begeleidt en stimuleert private partijen bij de investering in en de ontwikkeling van commerciële sportvoorzieningen			
Impulsen commerciële sportvoorzieningen			
a. Stimuleren van publiekprivate samenwerking in de ontwikkeling van sportvoorzieningen door het instellen van een stedelijk coördinatiepunt in samenwerking met het OBR	0,400	0,400	-
b. Versterking van de bijdrage van commerciële sportvoorzieningen aan een optimale stedelijke sportinfrastructuur	-	-	-
c. Commerciële sportvoorzieningen onderdeel laten uitmaken van de zgn. Sportclusters	-	-	-
Totaal impulsen Sportstad 2006 - 20010	266,815	225,115	43,200
* Reeds financieel gerealiseerd infrastructuur Topsportcentrum en atletiekbaan	21,000	19,000	1,700
Investerings na 2010: 50m-bad en indoor wielerved	73,000	55,000	18,000
Investerings 2006 - 2010	172,815	151,115	23,500
Bovenop Strategisch Bedrijfsplan Sport en Recreatie			

Bijlage 1

Trends en ontwikkelingen

De actuele trends met betrekking tot sport zijn onderstaand weergegeven.

Meer sporters, andere sporten:

De sportdeelname is na de oorlog gegroeid. De wijze waarop wordt gesport is echter enorm verbreed. De individualisering heeft ervoor gezorgd dat veel sporters kiezen voor die sporten waar men zelf kan kiezen waar en wanneer er wordt gesport en wordt er veel meer individueel gesport. Zo zijn fitness, zwemmen en hardlopen momenteel de meest beoefende sporten. De afgelopen paar jaar lijkt de deelname aan verenigingssporten overigens weer te stabiliseren. Tegelijkertijd is er een duidelijke tweedeling zichtbaar in sportdeelname tussen hoger- en lageropgeleiden. Een tweedeling die de afgelopen jaren eerder groter dan kleiner is geworden.

Toenemende aandacht voor gezondheid in de samenleving

Het belang van bewegen en sporten voor de gezondheid wordt steeds sterker onderkend. Zowel maatschappelijk als beleidsmatig wordt het grote belang van bewegen en sporten voor de gezondheid gezien, niet in de laatste plaats als belangrijke factor in het reduceren van de ziektekosten. In de Amerikaanse schijf van vijf is bewegen de basis voor een goede gezondheid. Rotterdam, met zijn toch grotendeels laagopgeleide bevolking, is extra kwetsbaar voor obesitas en andere met te weinig lichaamsbeweging verbandhoudende ziekten. Zo is in Rotterdam een op de vier kinderen te zwaar. De dagelijkse leef- en werkomgeving biedt te weinig aanleiding tot beweging.

Minder vrijwilligerskader en toenemende concurrentie in de georganiseerde sport

De traditionele verenigingen staan onder druk, vanwege een afname in belangstelling van mensen die zich vrijwillig voor de sport inzetten en de concurrentie van andere sporten en vrijetijdsbestedingsmogelijkheden. Het is maar de vraag of verenigingen die niet meekunnen op het terrein van schaalvergroting en professionalisering nog wel kunnen overleven als de vrijwilligers het laten afweten.

Minder sportruimte

Een duidelijk waarneembare trend van na de oorlog was de verdringing van sport uit de stad, uit de directe leefomgeving. Velden werden naar de stadsranden gedrongen. Auto's namen bezit van de straat en er kwam steeds minder groen en speel- en sportruimte. De grond werd

steeds duurder en ruimtevragende sportvoorzieningen moesten wijken voor alternatieven die meer opbrengst genereerden. Inmiddels groeit het besef dat deze trend moet worden gekeerd en dat sport en spel dichtbij huis een plek moeten krijgen: ruimte voor sport, met name in de wijken.

Sportparticipatie en sociale integratie

Ook de sociaal integratieve waarde van sport neemt toe, zowel voor het individu als voor de samenleving. “De belangrijkste integratiekaders in stedelijke gebieden zijn school en sport. En dit lijken ook de enige kaders die nog toekomst hebben”, aldus Van der Poel in zijn analyse ten behoeve van het opstellen van de Nota Rotterdam Sportstad. Hij geeft ook aan dat sport, mits goed begeleid, een belangrijke vormende waarde kan hebben als het gaat om waarden als samenwerkingszin, doorzettingsvermogen, respect, eerlijkheid. Integratie en gezondheid zijn ook de speerpunten in het rijksbeleid, zoals geformuleerd in de in 2005 uitgekomen nota van het Ministerie van VWS ‘Tijd voor Sport’. De overheid stimuleert vooral die initiatieven die een bijdrage leveren aan een vermindering van de inactiviteit en een bevordering van de integratie.

Sport en de beleveniseconomie

De economische waarde van sport is de afgelopen jaren ook toegenomen. Inmiddels is er zelfs sprake van een echte bedrijfstak. Maar ook in andere opzichten is sport van belang voor de stedelijke economische ontwikkeling, zo geeft de studie van de Erasmus Universiteit aan. Hierbij gaat het om zaken als stedelijk imago, city marketing, ‘quality of life’. Iedere zichzelf respecterende, concurrerende en attractieve stad biedt een voorzieningenpakket aan waarvan sport een integraal onderdeel uitmaakt. Sport is dan ook een vestigingsplaatsfactor voor bedrijven. Een onmiskenbare trend de afgelopen jaren is het ontstaan van de beleveniseconomie. In de vrijetijdsbesteding vervagen grenzen tussen sectoren. De consument kiest voor een ‘ervaring’ niet voor een activiteit. Ook de sportsector verandert hierdoor.